

Datum: 2019-09-24
Handläggare: Malin Lindholm
Direktnr: 0322-616237
Diariernr: 2019.519 KS

Kommunstyrelsen

Förslag riktlinje för visselblåsarfunktion

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2018 om Flerårsstrategi för Alingsås kommun 2019-2021, § 226, där kommunledningskontoret gavs i uppdrag att utforma en visselblåsarfunktion. I Kommunstyrelsens flerårsstrategi 2019-2021, beslutad vid kommunstyrelsens sammanträde den 4 februari 2019, § 25, fick stabsavdelningen i uppdrag att inrätta funktionen.

Syftet med att anta en riktlinje för visselblåsarfunktionen är att beskriva funktionens syfte, utformning och avgränsningar.

Förvaltningens yttrande

Kommunledningskontoret föreslår att visselblåsarfunktionen träder i kraft från och med den 1 januari 2020. Syftet med funktionen är att säkerställa att eventuella allvarliga oegentligheter inom kommunkoncernen kommer till kommunens kännedom när ordinarie vägar för kommunikation av någon anledning inte fungerar. Visselblåsarfunktionen är en del i kommunens arbete med att följa policy mot korruption och att arbeta aktivt mot eventuella oegentligheter i organisationen.

Vid omvärldsbevakning av hur andra kommuner utformat visselblåsarfunktioner framkommer att drygt hälften har en konstruktion av funktionen där både initial bedömning och utredning sker internt i kommunen. Den andra hälften av kommunerna har istället valt en konstruktion där initial bedömning görs av extern leverantör som lämnar rekommendation till kommunen om vidare hantering av framkomna uppgifter. Även i dessa fall sker dock en del av utredningen inom kommunen. Ingen kommun har en helt extern visselblåsarfunktion vilket bedöms bero på att utredningen till viss del kräver god kännedom om kommunens organisation, samt kommunala rutiner, regler och lagstiftning och tillgång till SKLs juridiska rådgivning. Kommunledningskontorets bedömning är därför att det är ändamålsenligt och kostnadseffektivt att utredningsfunktionen ligger inom kommunens egen organisation.

För att ha ett riskbaserat förhållningssätt till arbetet i visselblåsarfunktionen föreslås att bedömning av inkomna anmälningar sker gemensamt av tre utsedda tjänstepersoner. En tjänsteperson föreslås vara utsedd som ersättare i de fall någon av de ordinarie tjänstepersonerna är jäviga eller av andra anledningar inte kan, bör eller ska delta i handläggningen av ärendena. De roller som föreslås ingå i funktionen är utsedda för att de är centralt placerade i organisationen, innehar kompetens att göra bedömning av anmälningar samt utifrån sin så långt som möjligt självständiga ställning i organisationen. I de situationer det kvarstår en risk för jäv, eller anmälan gäller något av särskilt allvarlig eller omfattande art, föreslås att utomstående utredare anlitas för att genomföra aktuell utredning.

För att ha en transparent och rättssäker funktion bör kommunstyrelsen anta riktlinjer för att beskriva hur visselblåsarfunktionen ska fungera. Riktlinjerna kan sedan kompletteras med styrdokument i form av rutiner som syftar till att stödja visselblåsarfunktionens praktiska arbete.

Ekonomisk bedömning

Förslaget kommer att innebära en kostnad för de fall extern leverantör avropas för att genomföra utredning.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Riktlinjer för visselblåsarfunktion i Alingsås kommun antas.

Visselblåsarfunktionen träder i kraft 1 januari 2020.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och bolag, stabschef, säkerhetsskyddschef, beredskapshandläggare, kommunjurist

Cecilia Knutsson
Stabschef

Malin Lindholm
Kommunjurist